

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

§. 2. An ad valorem Matrimonii sufficiat consensus conditionatus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

§. 2. *An ad valorem Matrimonii sufficiat consensus conditionatus?*

1. **P**Otest sufficere consensus conditionatus, si conditio sit de præsentī, aut præterito, V. G. si quis dicat: *Accipio te in meam, si nata sis ex tali parente, vel si jam possideas tale dominium &c.*

Ratio est, quia contractus tunc non suspenditur, sed subsistente conditione subsistit, non subsistente, nullus est.

2. Ad valorem matrimonii sufficit consensus sub conditione de futuro necessario cognito ut tali, ut V. G. si quis dicat: *Contraho tecum, si cras Deus existet &c.*

Ratio est, quia conditio de futuro necessario ut tali cognito, non suspendit contractum, eò quòd non sit causa expectandi eventum conditionis, quæ moraliter æquivaleret præsentī.

3. Conditiones *intrinsecæ* contractui, *impossibiles*, & *turpes* habentur pro non adjectis, adeoque independenter ab illis subsistit contractus.

Exemplum 1. generis est: *Contraho tecum, si sim habilis ad contrahendum.*

2. Generis est: *Contraho tecum, si calum digito tetigeris.*
3. Generis est: *Contraho, si sis occisurus patrem tuum.*

Conditiones intrinsecas haberi pro non adjectis clarum est ex natura ipsius contractus,

in quo illæ conditiones censentur incluse independenter à nobis.

Conditiones impossibiles, uti & turpes itidem haberi pro non adjectis, constat ex Cap. *Si conditiones* de conditionibus appositis, ubi dicitur: *Si conditiones contra substantiam conjugii inserantur, puta, si alter dicat alteri, contraho tecum, si generationem prolis evites, vel donec inventam aliam honore, vel facultatibus digniorem, aut si pro questu adulterandam tradas; matrimonii contractus, quantumcumque sit favorabilis, caret effectu, licet alie conditiones apposite in matrimonio, si turpes, & impossibiles fuerint, debeant propter ejus favorem pro non adjectis haberi.*

Collige ex dictis tres dari conditiones contra substantiam matrimonii illud plenè enervantes, & quæ directè opponuntur tribus matrimonii bonis, *proli, fidei, & Sacramento.*

P. I. Quomodo Pontifex efficere potest, ut conditio impossibilis non evertat matrimonium, cum omnem juris naturæ contractum enervet?

R. Pontificem solùm agere de foro externo, & merè decernere, ut si ejusmodi conditio adjiciatur, ex rationabili præsumptione in favorem matrimonii, judicetur contractui apposita instar modi, seu gravaminis, vel tamquam pactum contractui principali extrinsecum, eique posterius annexum. Quod ut intelligatur,

Nota,

Nota, quòd contractus initus sub modo, sic virtualiter duplex; complectitur enim virtua- lem conventionem, ac deinde modum, sub quo initur, qui est pactum planè distinctum, & priori extrinsecum, adeò ut contractus prior à pactione secunda minimè dependeat: V. G. Petrus constituit Joannem suum heredem eà lege, ut postea hospitale erigat: dispositio Petri est omnino valida, & independens ab erectione hospitalis, ad quam Joannes per modum appositum est obligatus. Igitur quia matrimonium summi est momenti, & nemo nisi serio, ac maturè illud aggredi censetur, præsumit Pontifex, & præsumendum esse statuit, conditiones illas non fuisse adjectas tamquam veras, sed adinstar pactorum & contractuum omnino distinctorum, quamvis interim matrimonium in foro conscientiae sit nullum, si contrahens noluerit matrimo- nium inire, nisi dependenter à conditione impossibili.

2. An conditiones de præterito, quæ si essent de futuro, repugnarent substantiæ matrimonii, contractum evertant? V. G. An valeat matrimo- nium hoc modo inicum: *Contrahe tecum, si generationem prolis evitaſti, si adultera fuisti?*
- R. Neg. Quia actu, & de facto non sunt contrà substantiam matrimonii, quandoquidem non destruunt obligationem, quæ nascitur ex contractu matrimonii, nec illi opponitur. In illo namque quòd sponsa heri fuerit adul-
tera,

tera, non continetur aliquid repugnans obligationi matrimonii.

3. Quid si sponsus contrahendo matrimonium faciat intentionem postea evitandi procreationem prolis, prostitutionem sponsæ?

R. Id non eversum contractum matrimonii, quia sponsus supponitur se, vel sponsam ad id non obligare: quòd evitetur generatio prolis, vel quòd uxor se prostituat, est quidem contra legem matrimonialem, sed non est contra substantiam contractus, eò quòd non destruat obligationem conjugii.

Nota, quòd evitare generationem prolis dupliciter accipi possit; semel, ut importat abstinentiam à copula, semel verò, ut idem sit atque supposita copulâ impedire generationem, & in utraque acceptione est contra substantiam matrimonii, prout *ordinariè* initur.

4. Utrùm, quando matrimonium contractum est sub conditione de futuro honesto, vel indifferenti, opus sit novo consensu, quando conditio impletur, an verò positâ conditione subsistat eo ipso matrimonium independenter à novo consensu?

R. 1. Si matrimonium fuerit contractum absente parochò, & testibus, clarum est, illud non valere in locis, ubi Trid. est receptum, nisi in eorum præsentia renovetur consensus, saltem æquivalenter. Neque sufficit, sponso impletâ conditione coram parochò, & testibus dicere: *Contraximus matrimonium*, sed
opor-

oportet dicere: *Contraho*, aut aliud quid æquivalens: partim quia requiritur consensus de præfenti, partim, quia dicendo: *Contraximus*, tantum significatur, quid ante gestum fuerit, minimè verò, quòd jam adsit consensus.

2. Matrimonium contractum sub conditione de futuro honesto, vel indifferenti valet in in ratione contractus statim atque conditio impletur, saltem loquendo ex natura rei, ac proinde in locis, ubi Trid. necdum est acceptum, non requiritur novus consensus, sed æquè ac alii contractus initi sub conditione, incipit valere atque conditio ponitur.

CASUS XI.

Titius bonâ, vel malâ fide contraxit cum Caja matrimonium, cui tamen erat affinis propter copulam ante habitam cum ejus sorore; Titius intelligit ex confessorio matrimonium suum esse nullum, imò perpetuam fornicationem propter impedimentum affinitatis, ideoque occultè procurat sibi dispensationem à Pontifice, quâ impetratâ; queritur, an iteratò contrahere debeat, & quomodo?

Hujus casus decisio eruitur ex resolutione Clémentis VIII. ut refert Paulus Comitulus Lib. 1. Resp. Mor. Q. 120. *Cùm enim primaria quadam femina viro etiam primario nupsisset, animo tamen à connubio dissentienti, & per multos annos in matrimonio mansisset, & proles suscepisset, consultus occultè Pontifex, quid mulieri ad saniores mentem redeunti, agendum foret? Respondit esse necessarium novum consensum utriusque coram pa-*

rocho, & testibus, admonito prius marito de matrimonij nullitate.

Ratio est, quia totum, quod antè gestum est, nullius fuit roboris, neque dispensatio tradit ullam vim priori contractui, sed tantùm reddit personas habiles, quæ antè ad contrahendum fuerant inhabiles.

C A S U S XII.

Quid agendum foemina, qua conscia nullitatis matrimonij, marito illam indicare non audeat, ne is fortè, se liberum intelligens, cum scandalo recedat, matremque cum prole multiplici deserat?

R. Certum esse, quòd in illo statu neque debitum petere, neque reddere ullo modo licitè possit; quandoquidem sciat certò actum carnalem meram fore fornicationem: proinde vel per se, vel per confessarium suum, vel aliam personam idoneam id agere debet, ut maritus consensum suum expressè, aut saltem tacitè, & virtualiter coram parochò & testibus innovet, eum cautè inducendo, ut uxori suæ sincerè dicat: *Si matrimonium nostrum sit invalidum, te hic & nunc in meam accipio.* Decreta Pontificia, quæ exigunt, ut pars altera certificetur de nullitate matrimonii, intelligenda sunt de casu ordinario, in quo periculum jam delineatum non reperitur.

☞ (†) ☞

CA.